

Asia: VN/24207/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle ulkomaalaislain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Ehdotuksen suoja-aika, jona aikana oleskelulupaa ei saisi peruuttaa, kun työntekijä jää työttömäksi / The proposed term of protection during which a residence permit of an employee who has become unemployed could not be withdrawn

Antaako sääntelyehdotus riittävän pitkän suoja-ajan etsiä uusi työpaikka?

Does the proposed regulation provide a sufficiently long term of protection for holders of work-based residence permits to find a new job?

Kyllä / Yes

Perustelut vastaukselle ja muut mahdolliset huomiot sääntelyehdotuksesta

Statement of reasons for the response and other possible comments on the proposed regulation

Poliisihallituksen näkemyksen mukaan on hyvä, että työnteon perusteella myönnettyä oleskelulupaa ei saisi peruuttaa 3 kuukauden tai 6 kuukauden

aikana, jolloin ulkomaalaisella on mahdollisuus etsiä uutta työpaikkaa ja jatkaa siten laillista oleskeluaan Suomessa. Maahan kotoutuneelle ja hänen perheelleen taataan näin mahdollisuus jatkaa asumista Suomessa niin että perheen aikuisten ja lasten sosiaalisiin verkostoihin ja toimintaympäristöihin ei tulisi keskeytystä tai muutosta. Tällä pystytään vähentämään laitonta maassa oleskelua ja takaamaan mahdollisuus pyrkiä jäämään laillisesti maahan. Esitetyllä lakimuutoksella voidaan myös ennaltaehkäistä laittomille työmarkkinoille siirtymistä ja mahdollista ihmiskauppaa.

Työnantajan ilmoittamisvelvollisuus, kun työntekijän työt loppuvat, ja siihen liitettävä sanktion uhka / Employer's obligation to notify when the employee's work ends and the related threat of sanction

Onko esitys ilmoittamisen määräaajoista 7/10 päivää riittävä?

Is the proposed time limit of 7/10 days for notifications sufficient?

Kyllä / Yes

Perustelut vastaukselle ja muut mahdolliset huomiot sääntelyehdotuksesta

Statement of reasons for the response and other possible comments on the proposed regulation

Poliisihallituksen näkemyksen mukaan on hyvä, että nyt säädetään työnantajalle uusi velvollisuus ilmoittaa Maahanmuuttovirastolle, kun sen työntekijän työt loppuvat. Aiemmin Maahanmuuttovirasto on saanut sattumanvaraisesti yksittäisiä ilmoituksia töiden loppumisesta työntekijältä itseltään tai tämän työnantajalta tai asia voinut tulla ilmi muuta kautta. Ehdotetulla sääntelyllä voidaan päästä entistä tarkemmin kiinni väärinkäytöstilanteisiin eli tilanteisiin, joissa Suomen oleskelulupajärjestelmää käytetään väärin. Lakiin perustuva työnantajan velvollisuus selkiyttää tilannetta viranomaisten työn osalta. Samalla se edistää työntekijöiden yhdenvertaista kohtelua, kun ilmoitus ei enää ole sattumanvarainen ja koske vain osaa työntekijöistä.

Onko voimassa olevan sanktiosääntelyn (esim. ulkomaalaislain 186-189 §, rikoslaki) soveltaminen riittävää ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönnistä?

Is the application of the current regulation on sanctions (e.g. sections 186-189 of the Aliens Act, Criminal Code) sufficient for cases where the duty to notify has been neglected?

Kyllä / Yes

Perustelut vastaukselle ja muut mahdolliset huomiot sääntelyehdotuksesta

Statement of reasons for the response and other possible comments on the proposed regulation

Poliisihallituksen näkemyksen mukaan se, että laissa säädetään tarkka määräaika tehdä ilmoitus auttaa työnantajia noudattamaan Suomen lainsäädäntöä. Kun työnantajalle on annettu lainsäädännöllä tarkat aikarajat, missä ajassa ilmoittaminen tulee tehdä, on myös Maahanmuuttoviraston ja poliisin helpompi seurata lain noudattamista ja määrätä ilmoittamatta jättämisestä seuraavia sanktioita.

Poliisihallituksen näkemyksen mukaan on hyvä, että ilmoittamisvelvollisuuden täyttäminen tai sen täyttämättä jättäminen kohdistaa valvontaa työnantajan toimintaan. Joissakin tapauksissa sama työnantaja on tuonut toistuvasti työntekijöitä maahan ilman tarkoitustakaan pitää heitä töissä pitkää aikaa taikka laisinkaan. Työnantajan ulkomaalaisrikkomuksen lisäksi voidaan työnantajalle antaa niin sanottu pidättäytymispäätös. Päätös merkitsee, että työnantaja ei voisi hakea uusia työntekijöitä ulkomailta määräaikana, jonka on minimissään kolme kuukautta ja pisimmillään 12 kuukautta. Poliisin näkemyksen mukaan juuri pidättäytymispäätöksen tekemisellä voidaan ennaltaehkäistä toistuvasti lakia rikkovan työnantajan lainvastaista toimintaa.

Työnteko-oikeuden laajentaminen työvoimapula-aloille ja

asetuksenantovaltuutus / Extension of the right to work to sectors suffering from labour shortages and the authorisation to issue decrees

Mahdolliset huomiot sääntelyehdotuksesta

Possible comments on the proposed regulation

Viranomaisten toimintaa selkeyttää se, että työvoimapula-ajat voidaan antaa jatkossa valtioneuvoston asetuksella. Poliisihallituksen näkemyksen mukaan on hyvä, että Hallitus pyrkii siihen, että huolehditaan Suomessa jo olevien työttömien työnhakijoiden työllistymisestä. Kun työttömäksi jäävällä ulkomaalaisella on mahdollisuus työllistyä laillisesti työvoimapula-aloille ja tehdä muitakin töitä kuin sitä, jota varten hänen oleskelulupansa on myönnetty, ennaltaehkäistään hakijan ajautumista laittoman työn tekijäksi. Tällä lainsäädännöllä voidaan myös ennalta estää ihmiskaupparikollisuutta.

Muuta lausuttavaa esityksestä / Other comments on the proposal

Mahdolliset muut huomiot esityksestä Possible other comments on the proposal

Poliisihallituksella ei ole muita huomioita esityksestä. Poliisihallituksen lausunto on kokonaisuudessaan kirjattu poliisin asiahallintajärjestelmään numerolla: POL-2024-89769.

Tyynelä Marjo
Poliisihallitus